

ทัศนคติของเด็กวัย 9 ถึง 14 ปี ต่อหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็ก
ฉบับคณะกรรมการประกวด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524-พ.ศ. 2527

นางสาวเพ็ญประภา กฤตยานวิชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-147-3

011560

I16732030

THE ATTITUDES OF 9-14 YEARS CHILDREN TOWARDS THE 1981-1984
THAI AWARD-WINNING BOOKS

Miss Phenphrapha Krittayanawat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ทศนคติของเท้ควัย 9 ถึง 14 ปี ต่อหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กฉบับ
ชนะการประกวด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524-พ.ศ. 2527

โดย นางสาวเพ็ญประภา กฤตยานวิชัย
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ ปลายเวช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ ปลายเวช)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ประเทศ สุขสถิตย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ทักษะของเด็ควัย 9 ถึง 14 ปี ต่อหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็ก
ฉบับคณะกรรมการประกวด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524-พ.ศ. 2527

ชื่อนิสิต นางสาวเพ็ญประภา กฤตยานวิชัย

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ หลายเวช

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของเด็ควัย 9 ถึง 14 ปี ต่อหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวด ในด้านเนื้อหา ภาพประกอบ และการใช้ภาษา กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวดและได้รับรางวัล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524-พ.ศ. 2527 จำนวน 18 เรื่อง ส่วนกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ประกอบด้วยนักเรียนระดับประถมศึกษา (ป.4-6) และมีมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 1-3) จำนวน 300 คน เป็นนักเรียนชาย 150 คนและนักเรียนหญิง 150 คน จากโรงเรียนเทศบาลปากหนัง 1 โรงเรียนสตรีปากหนัง และโรงเรียนปากหนัง ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ หนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาประเภทบันเทิงคดีจำนวน 4 เรื่อง คือ เปลือกอหอยกับความสุข จ้าวป่า หนีโหล่จัญญ์ และ ต้นไม้เพื่อนมีคุณภาพ ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบ และมีค่าเฉลี่ยทั้งสามด้านอยู่ในระดับดีมากหรือเด็กชอบมากที่สุดทั้งสี่เรื่อง

สำหรับหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาประเภทคำประพันธ์จำนวน 2 เรื่อง คือ ธรรมชาติคือครู และ ก ข ชับชานมีคุณภาพ ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบ และมีค่าเฉลี่ยทั้งสามด้านอยู่ในระดับดีมากหรือเด็กชอบมากที่สุดทั้งสองเรื่อง

ส่วนหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กมัธยมศึกษาตอนต้น (ระดับเด็กก่อนวัยรุ่น) ประเภทบันเทิงคดี 4 เรื่อง ประเภทสารคดี 4 เรื่อง และประเภทคำประพันธ์ 4 เรื่อง มีเนื้อหาอยู่ในระดับดีมากหรือเด็กชอบมากที่สุด 7 เรื่อง (บันเทิงคดี 3 เรื่อง คือ ขนานน้อยกลางทุ่งนา ลูกป่า และ เพื่อนแท้ สารคดี 1 เรื่องคือ ว้าวไทย และคำประพันธ์ 3 เรื่อง คือ นิทานภาพพุทธรักษา หญิงดี และ สัควาสุภามิต) อยู่ในระดับดีหรือเด็กชอบมาก 4 เรื่อง (บันเทิงคดี 1 เรื่อง คือ เหยี่ยวชาค้วน สารคดี 2 เรื่อง คือ ชีวิตใต้ทะเลไทย และ เปลือกหอยของไทย และ คำประพันธ์ 1 เรื่อง คือ สาวรุ่น) มีการใช้ภาษาอยู่ในระดับดีมากหรือเด็กชอบมากที่สุด 11 เรื่อง (บันเทิงคดี 4 เรื่อง คือ ขนานน้อยกลางทุ่งนา ลูกป่า เพื่อนแท้ และ เหยี่ยวชาค้วน สารคดี 3 เรื่อง คือ ชีวิตใต้ทะเลไทย เปลือกหอยของไทย และ เที่ยววัดโพธิ์ และ คำประพันธ์ 4 เรื่อง คือ นิทานภาพพุทธรักษา หญิงดี สัควาสุภามิต และ สาวรุ่น) อยู่ในระดับดีหรือเด็กชอบมาก 1 เรื่อง คือ ว้าวไทย (สารคดี) และมีภาพประกอบอยู่ในระดับดีมากหรือเด็กชอบมากที่สุด 6 เรื่อง (บันเทิงคดี 1 เรื่อง คือ เพื่อนแท้ สารคดี 3 เรื่อง คือ ชีวิตใต้ทะเลไทย เปลือกหอยของไทย และ เที่ยววัดโพธิ์ และ คำประพันธ์ 2 เรื่อง คือ หญิงดี และ สัควาสุภามิต) อยู่ในระดับดีหรือเด็กชอบมาก 3 เรื่อง (บันเทิงคดี 1 เรื่อง คือ เหยี่ยวชาค้วน และ คำประพันธ์ 2 เรื่อง คือ นิทานภาพพุทธรักษา และ สาวรุ่น) เมื่อพิจารณาทั้งสามด้านปรากฏว่า มีหนังสือที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากหรือเด็กชอบมากที่สุด 9 เรื่อง (บันเทิงคดี 3 เรื่อง คือ ขนานน้อยกลางทุ่งนา ลูกป่า และ เพื่อนแท้ สารคดี 3 เรื่อง คือ ชีวิตใต้ทะเลไทย เปลือกหอยของไทย และ เที่ยววัดโพธิ์ และ คำประพันธ์ 3 เรื่อง คือ นิทานภาพพุทธรักษา หญิงดี และ สัควาสุภามิต) อยู่ในระดับดีหรือเด็กชอบมาก 3 เรื่อง (บันเทิงคดี 1 เรื่อง คือ เหยี่ยวชาค้วน สารคดี 1 เรื่อง คือ ว้าวไทย และ คำประพันธ์ 1 เรื่อง คือ สาวรุ่น)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ลักษณะเนื้อหา ภาพประกอบ และการใช้ภาษาของหนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวดและได้รับรางวัลนั้น ตรงกับความต้องการและความสนใจในการอ่านของเด็ก

จากผลการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ คือ สำนักพิมพ์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กควรจัดทำภาพประกอบของหนังสือให้มีความสวยงาม มีชีวิตชีวา ดึงดูดความสนใจ มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีขนาดเหมาะสมกับวัย

และมีความถูกต้องตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพราะภาพประกอบจะเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อความสนใจในการอ่านของเด็ก นอกจากนี้บรรณารักษ์ควรพยายามส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักหรือได้อ่านหนังสือที่เหล่านี้ให้มากยิ่งขึ้น เช่น จดนิทรรศการหนังสือ เล่านิทาน เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Attitudes of 9-14 Years Children Towards
the 1981-1984 Thai Award-Winning Books

Name Miss Phenphrapha Krittayanawat

Thesis Advisor Associate Professor Klomchit Plywej

Department Library Science

Academic Year 1985

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the attitudes of 9-14 years old children towards the Thai award-winning books for children especially in their contents, illustrations and language usages. The 18 books used as research population were the Thai award-winning books for children from 1981 to 1984. The samples selected by Simple Random Sampling techniques were 300 children, 150 boys and 150 girls, enrolled on pratom 4, 5 and 6 in Tesaban Pakpanang 1 School and Matayom Suksa 1,2 and 3 in Satripakpanang School and Pakpanang School. These schools are in Nakhon Si Thammarat.

The results of the research are four titles of fiction: Pluakhoikaphkwamsuk, Chowpa, Meeyainphachonphai and Tonmaimiphuan for the elementary pupils are rated that their contents, usages of language and illustrations and the three criteria as a whole are very good or the pupils like most.

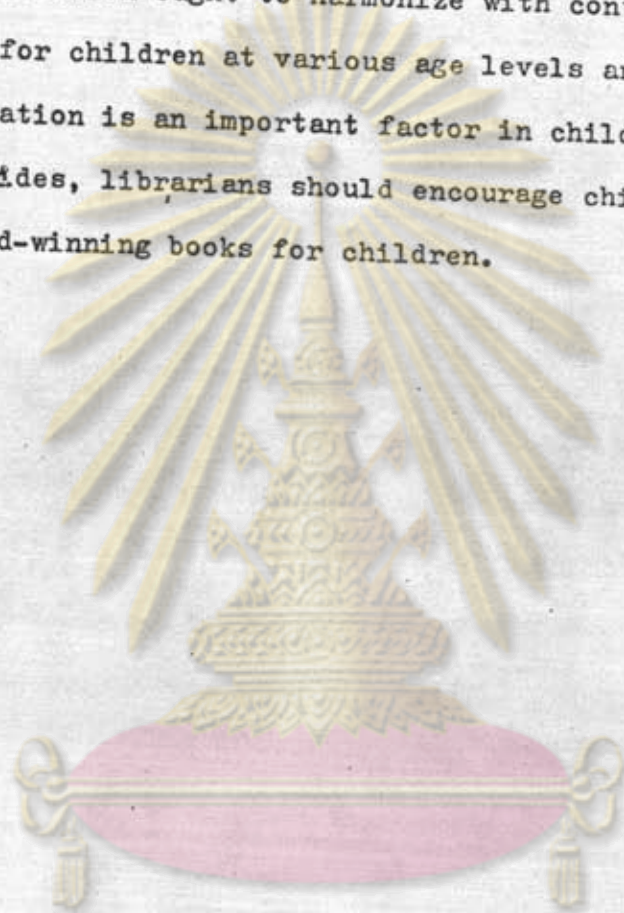
Two titles of verse: Thammachatkhuekhru and K kh khapkhnan for the elementary pupils are rated that their contents, usages of language and illustrations and the three criteria as a whole

are very good or the pupils like most.

Four titles of fiction, four titles of non-fiction and four titles of verse for the secondary pupils are rated that seven titles are very good on content (one non-fiction: Waothai, three fiction: Khanamnoiklangthungna, Lukpa and Phuanthae and three verse: Nithanphapphutaraksa, Yingdee and Sakawasuphasit). Four titles are rated good (two non-fiction: Chiwittaitalethai and Pluakhoikhongthai, one fiction: Yieokhadoan and one verse: Sowrun). Considering their usages of language, eleven titles are rated very good (four fiction: Khanamnoiklangthungna, Lukpa, Phuanthae and Yieokhadoan, three non-fiction: Chiwittaitalethai, Pluakhoikhongthai and Thieowatpho, and four verse: Nithanphapphutaraksa, Yingdee, Sakawasuphasit and Sowrun). One title is rated good (non-fiction: Waothai). As for their illustrations, six titles are rated very good (three non-fiction: Chiwittaitalethai, Pluakhoikhongthai and Thieowatpho, one fiction: Phuanthae and two verse: Yingdee and Sakawasuphasit). Three titles are rated good (one fiction: Yieokhadoan and two verse: Nithanphapphutaraksa and Sowrun). Considering the three criteria as a whole, it was found that nine titles are rated very good (three fiction: Khanamnoiklangthungna, Lukpa and Phuanthae, three non-fiction: Chiwittaitalethai, Pluakhoikhongthai and Thieowatpho and three verse: Nithanphapphutaraksa, Yingdee and Sakawasuphasit). Three titles are rated good (one non-fiction: Waothai, one fiction: Yieokhadoan and one verse: Sowrun).

The result of the research meets the hypothesis that the aspects of the content, illustration and language usage of the Thai award-winning books meet the children's interest and need.

The researcher recommends that the publishers and those who concern with producing children's books should create beautiful and lively illustration in order to attract children's attention. Moreover, illustration ought to harmonize with content and be at the right size for children at various age levels and realistic, because illustration is an important factor in children's reading interests. Besides, librarians should encourage children to read more Thai award-winning books for children.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของรองศาสตราจารย์กลุ่มจิตต์ หลายเวช แห่งภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และ คร. วิเชียร เกตุสิงห์ ผู้อำนวยการกองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรึกษา และตรวจตราแก้ไขในต้นสัทธิ ผู้วิจัยขอกราบ-
ขอบพระคุณไว้ ณ. โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ล. จ้อย นันทวีรินทร์ ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณจินตนา ไบกาชูยี นักวิชาการศึกษา 7 หัวหน้างานส่งเสริมการพัฒนานังสี(งาน-
ส่งเสริม 2) ศูนย์พัฒนานังสี กรมวิชาการ คุณสมเจตน์ กาฬศิษย์ หัวหน้างานเลขทึบ และคุณประเทศ สุขสถิตย์ นักวิชาการช่างศิลป์ 5 ฝ่ายเลขทึบ กรมวิชาการ กระทรวง-
ศึกษาธิการ ซึ่งกรุณาพิจารณา ตรวจตรา แก้ไขแบบสอบถาม และ ขอขอบพระคุณ อาจารย์เริงเกียรติ อรรถพร ผู้อำนวยการโรงเรียนปากหนัง อาจารย์อรุณ นนทแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีปากหนัง อาจารย์สวัสดิ์ ชุนทอง อาจารย์ใหญ่โรงเรียน เทศบาลปากหนัง 1 ที่ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่ให้การสนับสนุนในต้นกำลังทรัพย์ และกำลังใจตลอดมา และขอขอบคุณที่คุ้นๆและเพื่อนๆทุกคนที่ให้กำลังใจและให้ความ-
ช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพ็ญประภา กฤตยานวิษ

บทคัดย่อภาษาไทย	4
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
นิยามศัพท์	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2. หนังสือสำหรับเด็ก ความต้องการและความสนใจในการ	
การอ่านของเด็ก	23
พัฒนาการเด็ก	24
ความต้องการของเด็ก	40
การอ่านของเด็ก	44
ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	การประกวดหนังสือสำหรับเด็ก 55
3.	การดำเนินการวิจัย 57
	ขอบเขตของการวิจัย 57
	ตัวอย่างประชากร 59
	วิธีดำเนินการวิจัย 59
	ศึกษาและเตรียมงาน 59
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 63
	การวิเคราะห์ข้อมูล 63
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 65
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 129
	บรรณานุกรม 159
ภาคผนวก ก.	แบบสอบถามความคิดเห็นของเด็ก 168
ภาคผนวก ข.	รายชื่อหนังสือสำหรับเด็กที่ไ้รับรางวัล ประจำปีพ.ศ. 2524 - พ.ศ. 2527 173
ภาคผนวก ค.	บรรณนิทัศน์หนังสือสำหรับเด็กที่ใช้ในการวิจัย 183
ประวัติผู้เขียน 202

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	คำร้อยละเฉลี่ยของความคิดเห็นของเด็กวัย 9-11 ปี ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภทบันเทิงคดี. . .	67
2	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของเด็ก วัย 9-11 ปี ด้านเนื้อหาของหนังสือภาษาไทย ประเภทบันเทิงคดี.	69
3	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของเด็ก วัย 9-11 ปี ด้านการใช้ภาษาของหนังสือภาษาไทย ประเภทบันเทิงคดี. .	72
4	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของ เด็กวัย 9-11 ปี ด้านภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท บันเทิงคดี	75
5	คำร้อยละเฉลี่ยของความคิดเห็นของเด็กวัย 9-11 ปี ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท คำประพันธ์	78
6	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของเด็ก วัย 9-11 ปี ด้านเนื้อหาของหนังสือภาษาไทย ประเภท คำประพันธ์	80
7	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของเด็ก วัย 9-11 ปี ด้านการใช้ภาษาของหนังสือภาษาไทย ประเภท คำประพันธ์	82
8	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของเด็ก วัย 9-11 ปี ด้านภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท คำประพันธ์	85
9	คำร้อยละเฉลี่ยของความคิดเห็นของเด็กวัย 12-14 ปี ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท บันเทิงคดี	88

10	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของเด็กวัย เต็กวัย 12-14 ปี คำนวณเนื้อหาของหนังสือภาษาไทย ประเภท บันเทิงคดี	91
11	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของเด็ก เต็กวัย 12-14 ปี คำนวณการใช้ภาษาของหนังสือภาษาไทย ประเภท บันเทิงคดี	94
12	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของ เด็กวัย 12-14 ปี คำนวณภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท บันเทิงคดี	97
13	คำร้อยละเฉลี่ยของความคิดเห็นของเด็กวัย 12-14 ปี คำนวณเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท สารคดี	100
14.	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของ เด็กวัย 12-14 ปี คำนวณเนื้อหาของหนังสือภาษาไทย ประเภท สารคดี	103
15	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของ เด็กวัย 12-14 ปี คำนวณการใช้ภาษาของหนังสือภาษาไทย ประเภท สารคดี	107
16	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของ เด็กวัย 12-14 ปี คำนวณภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท สารคดี	111
17	คำร้อยละเฉลี่ยของความคิดเห็นของเด็กวัย 12-14 ปี คำนวณเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท คำประพันธ์	115
18	คำร้อยละจำแนกตามเพศและคำร้อยละรวมของความคิดเห็นของ เด็กวัย 12-14 ปี คำนวณเนื้อหาของหนังสือภาษาไทย ประเภท	

	คำประพันธ์	118
19	คำร้อยลจําแนกตามเพศและคำร้อยลรวมของความกิดเห็นของ เด็กวัย 12-14 ปี ด้านการใช้ภาษาของหนังสือภาษาไทย ประเภท คำประพันธ์	122
20	คำร้อยลจําแนกตามเพศและคำร้อยลรวมของความกิดเห็นของ เด็กวัย 12-14 ปี ด้านภาพประกอบของหนังสือภาษาไทย ประเภท คำประพันธ์	125

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย